

Research Article

DEVELOPING A CONCEPTUAL FRAMEWORK TO FOSTER CHINESE LANGUAGE
AND CULTURE AMONG VOCATIONAL EDUCATION STUDENTS TO ALIGN WITH
THE GROWTH OF CHINESE INVESTMENTS IN THAILAND

การสร้างมโนทัศน์ด้านการส่งเสริมภาษาและวัฒนธรรมจีนสำหรับนักศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อรองรับการขยายตัวของทุนจีนในประเทศไทย

Received: December 30, 2024

Revised: March 14, 2025

Accepted: March 20, 2025

Adirek Nuansri^{1*} and Pattawan Chaiyaphak²

อดิเรก นวลศรี^{1*} และภัทวารธน์ ไชยภักดิ์²

¹Department of Foreign Languages, Chiangmai Technical College

²Faculty of Education, Kamphaeng Phet Rajabhat University

¹ภาควิชาภาษาจีน วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

*Corresponding Author, E-mail: nuneny.p@gmail.com

Abstract

The research study, developing a Conceptual Framework to Foster Chinese Language and Culture among Vocational Education Students to Align with the Growth of Chinese Investments in Thailand, aims (1) to examine the concepts and (2) to design a conceptual framework to foster Chinese language and culture for students under the Office of the Vocational Education Commission to align with the growth of Chinese investments in Thailand. The research methodology consists of 2 stages. In the first stage, concepts related to the promotion of Chinese language and culture were examined by interviews with 30 Chinese language teachers and educators from basic education, vocational education, and higher education levels, selected through purposive sampling. In the second stage, a conceptual framework of Chinese language and cultural promotion was developed by Delphi technique with insights from Chinese language experts.

The findings revealed that (1) the concepts related to promoting Chinese language and culture consist of the current situation of Chinese language teaching, the importance of Chinese language and culture, strategies for enhancing teaching and learning, directions for curriculum development, policy formulation to promote Chinese language and cultural teaching, similarities and differences between vocational education and basic

education, key strengths and unique features in Chinese language and culture teaching, critical organizations or agencies, supplementary skill-building activities, and essential competencies. (2) The conceptual framework to foster Chinese language and culture consists of the following dimensions: policies to foster Chinese language and culture instructions, factors to support Chinese language and culture instructions, and the enhancements of Chinese language and culture instructions.

Keywords: Conceptual Framework, Promotion of the Chinese Language and Culture, Chinese Language Teaching at the Vocational Education Level

บทคัดย่อ

การวิจัย เรื่อง การสร้างมโนทัศน์ด้านการส่งเสริมภาษาและวัฒนธรรมจีนสำหรับนักศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อรองรับการขยายตัวของทุนเงินในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมภาษาและวัฒนธรรมจีน และ 2) พัฒนามโนทัศน์ด้านภาษาและวัฒนธรรมจีนสำหรับนักศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อรองรับการขยายตัวของทุนเงินในประเทศไทย วิธีดำเนินการวิจัยประกอบด้วย ขั้นที่ 1 การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมภาษาจีนและวัฒนธรรม โดยการสัมภาษณ์ครู/อาจารย์ภาษาจีนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา จำนวน 30 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ขั้นที่ 2 การพัฒนามโนทัศน์ด้านการส่งเสริมภาษาและวัฒนธรรมจีน วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) จากผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาจีน โดยผลการวิจัย พบว่า 1) แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมภาษาจีนและวัฒนธรรม ประกอบด้วย สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ความสำคัญของภาษาและวัฒนธรรมจีน แนวทางการส่งเสริมการเรียนการสอน ทิศทางในการพัฒนาหลักสูตร การกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมด้านการสอนภาษาและวัฒนธรรมจีน ความเหมือนความต่างระหว่างอาชีวศึกษาและการศึกษาขั้นพื้นฐาน จุดเด่นและความเป็นเอกลักษณ์ที่ควรมี หน่วยงานหรือองค์กรที่เป็นปัจจัยสำคัญ กิจกรรมเสริมทักษะ ตลอดจนความสามารถที่จำเป็นในด้านต่าง ๆ และ 2) มโนทัศน์ด้านการส่งเสริมภาษาและวัฒนธรรมจีน ประกอบด้วย มิติด้านนโยบายเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมจีน มิติด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมจีน และมิติด้านการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมจีน

คำสำคัญ: มโนทัศน์ การส่งเสริมภาษาและวัฒนธรรมจีน การสอนภาษาจีนระดับอาชีวศึกษา

บทนำ (Introduction)

ภาษาจีนมีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากเป็นภาษาที่มีการใช้กันอย่างแพร่หลายไปทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย ซึ่งมีผู้ที่มีเชื้อสายจีนเป็นจำนวนมาก อีกทั้งมีผู้สนใจที่จะต้องใช้ภาษาจีนในการติดต่อค้าสมาคมกับชาวจีน นักธุรกิจจีน และนักธุรกิจในประเทศต่าง ๆ ที่ใช้ภาษาจีน หลายปีที่ผ่านมารัฐบาลได้ประกาศส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ซึ่งมีผู้สนใจเรียนภาษาจีนเป็นจำนวนมากถึง 7 แสนกว่าคน ทำให้ภาษาจีนเป็นภาษาที่มีผู้เรียนเป็นอันดับที่ 2 รองจากภาษาอังกฤษ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนและภาษาอังกฤษ ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง นโยบายปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาจีน ระดับอาชีวศึกษา โดยภาษาจีนเป็นภาษาที่มีความสำคัญอย่างมาก ใช้สำหรับการสื่อสารในชีวิตประจำวัน การปฏิบัติงานในภาคอุตสาหกรรม และการติดต่อซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศ เนื่องจากระบบเศรษฐกิจของสาธารณรัฐประชาชนจีนเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว Waichayee (2022) ได้กล่าวว่า

การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา นับว่าเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก นอกจากนี้ ประเทศไทยมีนักเรียน นักศึกษาที่เลือกเรียนภาษาจีน จำนวน 8 แสนคน แต่ปัญหาที่พบคือ มีครูผู้สอนไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน นักศึกษา ทำให้การเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น สิ่งที่ต้องทำคือจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพโดยการสอนแบบเข้มข้น ควรเรียนการฟังและการพูด ก่อนการอ่านและการเขียน เน้นการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร ซึ่งจะเป็นโยบายต่อการประกอบอาชีพ เน้นให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความสมัครใจ สร้างแรงจูงใจในการเรียนภาษาจีน โดยกำหนดไว้ในรายวิชาเลือกเสรี แม้จะทำให้ผู้เรียนจะมีจำนวนลดลง แต่การเรียนจะประสบความสำเร็จได้ ทั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้คาดหวังว่าการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับอาชีวศึกษาจะเป็นเรื่องปกติเหมือนกับการสอนภาษาอังกฤษ ไม่แปลกแยก โดยแนวปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนต้องศึกษาประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ ด้านผู้เรียน ต้องสอนเฉพาะผู้ที่สนใจเรียนเท่านั้น ไม่บังคับให้มาเรียน ด้านสถานที่เรียน ต้องเลือกสถานศึกษาที่เหมาะสม และมีความพร้อมที่จะสอน แบ่งการเรียนเป็นระดับต่าง ๆ เช่น สอนเป็นรายวิชาเพื่อการสื่อสาร สอนเพื่อการประกอบอาชีพ และอาชีวศึกษาระดับอาชีวศึกษา ศึกษาขนาดของห้องเรียน เวลาการเรียนต่อสัปดาห์ที่เหมาะสม และวิธีการจัดห้องเรียนเพื่อสนทนา ด้านหลักสูตร เน้นการสอนภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร ด้านระดับการเรียน ควรเปิดสอนทั้งระดับ ปวช. ปวส. และหลักสูตรระยะสั้น ด้านเนื้อหา แบ่งการศึกษาออกเป็น การสื่อสารภาษาจีน วัฒนธรรมจีน และอาชีพที่ใช้ภาษาจีน

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับอาชีวศึกษาที่ผ่านมา พบว่า สถานศึกษายังขาดระบบในการบริหารจัดการที่ดี ทั้งในด้านของหลักสูตร ที่มีการเปิดรายวิชาภาษาจีนตามหลักสูตรที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด ทั้งในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในขณะที่เดียวกัน ก็มีสถานศึกษาหลายแห่งเปิดรายวิชาภาษาจีนในระดับที่สูงขึ้นด้วย แต่ปัญหาหลักที่พบคือความต่อเนื่องเชื่อมโยงกับการศึกษาระดับอื่นในด้านสื่อการเรียนการสอน นอกจากนี้ ประเด็นสำคัญคือปัญหาในด้านผู้เรียน พบว่า ผู้เรียนขาดสภาพแวดล้อมทางภาษาจีน ดังนั้นการสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาให้มากขึ้นจึงเป็นสิ่งสำคัญ ตลอดจนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นการฝึกทักษะและปฏิบัติจริงสามารถช่วยสร้างสภาพแวดล้อมนี้ได้ (Office of the Secretary-General of the Education Council, 2016) เช่นเดียวกับ Yuanyuan (2009) กล่าวว่า อุปสรรคที่สำคัญต่อการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับอุดมศึกษาคือหลักสูตรขาดความต่อเนื่องในแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งปัจจุบันมีการจัดการเรียนการสอนทั้งในระดับอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา โดยมักจะเริ่มสอนที่หลักสูตรระดับพื้นฐานเช่นเดียวกัน อีกทั้งยังขาดแคลนอาจารย์ผู้สอนที่เชี่ยวชาญด้านภาษาจีน และมีประสบการณ์การสอน ประเด็นสำคัญคือบัณฑิตที่จบในหลักสูตรภาษาจีนยังมีความรู้ไม่มากพอที่พร้อมทำงานในอาชีพที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ Wittayaphirom (2012) กล่าวว่า การเรียนการสอนควรเน้นการทำกิจกรรมกลุ่ม พัฒนาการเขียนบันทึกแบบจับใจความ ฝึกการวิเคราะห์ หรือจินตนาการ ฝึกปฏิบัติและใช้สื่อที่ทันสมัย ตลอดจนควรมีการสร้างประสบการณ์ในประเทศจีน โดยให้ความสำคัญกับการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมพร้อมทั้งมองว่าวัฒนธรรมคือปัญหาที่มีความจำเป็นต่อการเรียนการสอนและการทำงาน จะเห็นได้ว่าปัจจัยสำคัญในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน ยังให้ความสำคัญกับการลงมือปฏิบัติจริง ตลอดจนการเรียนรู้วัฒนธรรมกับเจ้าของภาษาทั้งในและนอกประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบันที่กล่าวว่า ควรมีการส่งเสริมการเรียนรู้อาชีวศึกษาทุกที่ทุกเวลา พัฒนาทักษะวิชาชีพเพื่อลดภาระของผู้เรียน และผู้ปกครอง ยกกระดับคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง พัฒนาระบบการเทียบระดับการศึกษา คลังหน่วยกิตอาชีวศึกษา (Credit Bank) พัฒนาทักษะทางภาษาเพื่อการศึกษาและทำงาน (Language Skills) เป็นต้น จากการเติบโตทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุนร่วมกัน ตลอดจนด้านการศึกษาระหว่างประเทศไทยและประเทศจีน ซึ่งประเทศไทยถือเป็นประเทศที่นักลงทุนและนักลงทุนเงินให้ความสนใจอย่างมาก เนื่องจากระบบซัพพลายเชนที่ค่อนข้างสมบูรณ์ ประกอบกับการมีโครงสร้างพื้นฐานที่แข็งแกร่งและความได้เปรียบด้านต้นทุนที่สมเหตุสมผล รวมถึงความสะดวกสบายที่ได้รับจากข้อตกลงการค้าหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership) เพราะที่ผ่านมารัฐบาลไทยยึดแนวทางพัฒนาเศรษฐกิจเป็น

เป้าหมายสูงสุด ทำให้มีเครื่องมือในการดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ รวมถึงจีนด้วย ซึ่งนโยบายเหล่านั้นดึงดูดนักลงทุนจากจีนได้เป็นอย่างดี ยิ่งไปกว่านั้นการที่จีน-ไทยเริ่มมีนโยบายยกเว้นวีซ่าร่วมกัน ยิ่งเป็นการส่งเสริมการค้าและการลงทุนทวิภาคีของทั้งสองฝ่าย โดยการเติบโตจะเป็นอย่างค่อยเป็นค่อยไป ซึ่งจะเห็นได้ว่าในอนาคตการเติบโตในภาคอุตสาหกรรมและเศรษฐกิจจะยิ่งสูงขึ้น ประกอบกับความต้องการแรงงานที่มีความสามารถทั้งในด้านอุตสาหกรรม สามารถใช้ภาษาจีนในลักษณะของการสื่อสารทั้งฟัง พูด อ่าน และเขียนได้

จากความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาแนวคิดและพัฒนาโมทัศน์ด้านภาษาและวัฒนธรรมจีน สำหรับนักศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อรองรับการขยายตัวของทุนจีนในประเทศไทย และเพื่อให้สถาบันอาชีวศึกษามีแนวทางในการออกแบบวิธีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน เป็นการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้เข้าใจถึงบริบททางวัฒนธรรม ที่สอดคล้องกับการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ และการลงทุนระหว่างประเทศ เพื่อรองรับการขยายตัวของทุนจีนในอนาคต

วัตถุประสงค์ (Objectives)

1. เพื่อศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมภาษาและวัฒนธรรมจีน สำหรับนักศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. เพื่อพัฒนาโมทัศน์ด้านภาษาและวัฒนธรรมจีน สำหรับนักศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อรองรับการขยายตัวของทุนจีนในประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย (Methodology)

การวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอนตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมภาษาและวัฒนธรรมจีนสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้สอนภาษาจีนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา หรือระดับอุดมศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู/อาจารย์ผู้สอนภาษาจีนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับอาชีวศึกษา ระดับอุดมศึกษา จำนวน 30 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ เรื่องแนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมภาษาจีนและวัฒนธรรมสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด เอกสาร และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรภาษาจีนระดับอาชีวศึกษา การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน และการพัฒนาภาษาและวัฒนธรรมจีน เพื่อสร้างข้อคำถาม
2. ศึกษาแนวคิด ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ กำหนดข้อคำถามและรูปแบบของเครื่องมือที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาจีน จำนวน 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย จำนวน 1 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ

ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of item objective congruence) โดย IOC ควรมีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จึงจะถือว่าข้อคำถามข้อนั้นใช้ได้

4. นำเครื่องมือที่ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือครู และอาจารย์ผู้สอนภาษาจีนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับอาชีวศึกษา ระดับอุดมศึกษา จำนวน 30 คน และนำมาสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อพัฒนาในขั้นต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ เรื่องแนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมภาษาจีนและวัฒนธรรมสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษา ไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู และอาจารย์ผู้สอนภาษาจีนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา จำนวน 30 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ มาสังเคราะห์ และนำไปพัฒนาเป็นมโนทัศน์ด้านการส่งเสริมภาษาจีนและวัฒนธรรมสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อรองรับการลงทุนเงินในประเทศไทย ในขั้นตอนต่อไปของการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เพื่อหาข้อสรุปและการตีความเกี่ยวกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และสรุปตามประเด็นคำถาม

ขั้นที่ 2 การพัฒนามโนทัศน์ด้านการส่งเสริมภาษาจีนและวัฒนธรรมสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อรองรับการลงทุนเงินในประเทศไทย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายในการพัฒนามโนทัศน์ด้านการส่งเสริมภาษาและวัฒนธรรมจีน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาจีน จำนวน 17 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นที่ 2 ประกอบด้วย

1. (ร่าง) มโนทัศน์ด้านการส่งเสริมภาษาจีนและวัฒนธรรมสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อรองรับการลงทุนเงินในประเทศไทย

2. แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อ (ร่าง) มโนทัศน์ด้านการส่งเสริมภาษาจีนและวัฒนธรรมสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อรองรับการลงทุนเงินในประเทศไทย ซึ่งเป็นแบบสอบถามในลักษณะปลายเปิด

3. แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ที่สร้างขึ้นโดยใช้ประเด็นคำถามจากแบบสอบถามปลายเปิด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด เอกสาร และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) ตามแนวคิดของ Balasubramanian and Agarwal (2012) ซึ่งเป็นการใช้ดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญในด้านนั้น ๆ เพื่อพิจารณาหัวข้อหรือประเด็นเฉพาะอย่างเป็นระบบ โดยใช้แบบสอบถามที่ต่อเนื่องกันเก็บรวบรวมข้อมูลหลายครั้ง และนำมาสรุปความคิดเห็นจากการตอบกลับ

2. ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ การกำหนดข้อคำถามและรูปแบบของเครื่องมือที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาจีน จำนวน 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย จำนวน 1 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ

ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: index of item objective congruence) โดย IOC ควรมีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

4. นำเครื่องมือที่ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ เชี่ยวชาญด้านภาษาจีน จำนวน 17 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำข้อมูลที่สังเคราะห์จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ในระยะที่ 1 มาพัฒนาเป็น (ร่าง) มโนทัศน์ด้านการส่งเสริมภาษาจีนและวัฒนธรรมสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อรองรับการลงทุนเงินในประเทศไทย

2. นำ (ร่าง) มโนทัศน์ด้านการส่งเสริมภาษาจีนและวัฒนธรรมสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อรองรับการลงทุนเงินในประเทศไทย พร้อมแนบแบบสอบถามลักษณะปลายเปิด เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน เพื่อตรวจสอบและให้ความคิดเห็นในรอบที่ 1

3. สรุปความคิดเห็นที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน และนำประเด็นคำถามจากแบบสอบถามปลายเปิดในรอบที่ 1 มาสร้างเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

4. นำแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน เพื่อตรวจสอบและประเมิน รอบที่ 2

5. นำแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ฉบับเดียวกับรอบที่ 2 ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและทำการประเมินอีกครั้งในรอบที่ 3

6. นำข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 2 และรอบที่ 3 มาวิเคราะห์ค่ามัธยฐาน (Median) และพิสัยควอไทล์ (Interquartile Rang) ของข้อคำถามแต่ละข้อ พิจารณาข้อคำถามที่มีค่ามัธยฐาน ตั้งแต่ 3.50 และค่าพิสัยควอไทล์ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.50 (Poonpatrachiwon, 2001)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ค่ามัธยฐาน (Median) และพิสัยควอไทล์ (Interquartile Rang) ของข้อคำถามแต่ละข้อ โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาความเป็นไปได้ที่จะนำไปใช้และความสอดคล้องของความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน พิจารณาข้อคำถามเป็นรายข้อ ที่มีค่ามัธยฐาน มากกว่าหรือเท่ากับ 3.50 และค่าพิสัยควอไทล์ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.50

ผลการวิจัย (Results)

การวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมภาษาและวัฒนธรรมจีนสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษา โดยจำแนกออกเป็นประเด็น ดังนี้

1.1 สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในปัจจุบัน พบว่า เนื้อหาในหลักสูตรหรือบทเรียนเป็นเนื้อหาที่ค่อนข้างง่าย ไม่เน้นการนำไปใช้ หรือต่อยอดในการประกอบอาชีพ สถานศึกษาบางแห่งยังไม่ให้ความสำคัญกับการสอนภาษาจีนและการเรียนรู้วัฒนธรรมจีน ตลอดจนการจัดการเรียนการสอนในแต่ละระดับชั้น หรือแผนกวิชายังไม่มีความต่อเนื่อง สถานศึกษาบางแห่งยังขาดแคลนครูภาษาจีน/ครูอาสาสมัครชาวจีน นอกจากนี้ เวทีการแข่งขันทักษะด้านภาษาจีนในประเทศไทยยังมีน้อย ทำให้ผู้เรียนขาดโอกาสในการพัฒนาความสามารถในการแข่งขัน

1.2 ความสำคัญของภาษาและวัฒนธรรมจีนในปัจจุบัน พบว่า ในตลาดแรงงานยังมีความต้องการแรงงานสายอาชีพที่มีความรู้ภาษาจีน เนื่องจากประเทศไทยมีการเติบโตของภาคอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยวระหว่างจีน-ไทย ทำให้สถาบันการศึกษาต้องพัฒนาภาษาจีน ตลอดจนวัฒนธรรมจีน เพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ การทำงานในบริษัทที่มีชาวจีนเป็น

ส่วนเกี่ยวข้อง จึงจำเป็นต้องมีการจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทสังคมและบริบทโลก เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาในด้านภาษาและวัฒนธรรม ตลอดจนการจัดการศึกษาในรูปแบบทวิวัฒนธรรมไทย-จีน เพื่อให้สถาบันการศึกษาต่าง ๆ สามารถผลิตแรงงานที่มีทักษะในการใช้ภาษา และวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

1.3 แนวทางการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมจีน พบว่า ควรมีการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีความน่าสนใจ เนื้อหาเข้าใจง่าย หนังสือเรียน หรือตำราที่มีมาตรฐานรองรับกับสายอาชีพ มีหลักสูตรภาษาจีนที่เป็นมาตรฐาน ให้สถานศึกษาทั่วประเทศใช้เป็นแนวทางเดียวกัน นอกจากนี้ ควรมีการส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนการฝึกงานในสถานประกอบการที่มีโอกาสได้ใช้ภาษาจีนในการสื่อสาร ร่วมมือกับหน่วยงานการศึกษาในประเทศจีน เพื่อส่งผู้เรียนที่มีศักยภาพไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พัฒนาทักษะด้านภาษาและทักษะชีวิต โดยหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับดูแลการจัดการเรียนการสอนในระดับอาชีวศึกษา ควรมีส่วนในการกำหนดนโยบายส่งเสริม และผลักดันในเรื่องของการพัฒนาหลักสูตรภาษาจีนให้เป็นสาขาวิชาหลักที่ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนให้เป็นวิชาเอกได้ อีกทั้งควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถด้านภาษาและวัฒนธรรมจีน การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการให้ความร่วมมือ เพื่อส่งเสริม พัฒนา หรือแก้ไขปัญหาในการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สิ่งสำคัญคือการสร้างทัศนคติที่ดีให้เกิดแก่ผู้เรียน นอกจากนี้ ควรมีการผลิตบัณฑิตครูภาษาจีนให้มีทักษะภาษาในระดับสูง มีเทคนิคการสอนที่หลากหลาย ยกระดับความสามารถของผู้สอนให้มีประสิทธิภาพ สนับสนุนการจัดสรรทรัพยากร การฝึกอบรม และการสนับสนุนการศึกษาสำหรับครูผู้สอนภาษาจีน เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้จากเจ้าของภาษา ควรมีการรับครูอาสาสมัครชาวจีน ตลอดจนสถานศึกษาควรทำงานร่วมกับผู้ปกครอง หรือตัวแทนนักศึกษาในการวางแผนเพื่อพัฒนาด้านภาษาและวัฒนธรรมจีน

1.4 ทิศทางในการพัฒนาหลักสูตรด้านภาษาและวัฒนธรรมจีน พบว่า ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำกิจกรรมร่วมกัน มุ่งเน้นการพัฒนาหลักสูตรภาษาจีนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง และความต้องการในตลาดแรงงาน โดยเน้นการสื่อสารภาษาจีน ศัพท์เฉพาะ หรือศัพท์เทคนิค เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนสังกัดอาชีวศึกษา ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร โดยอาศัยความร่วมมือกับสาธารณรัฐประชาชนจีน ในการแลกเปลี่ยนทักษะวิชาชีพให้สอดคล้องกับสาขา และความต้องการของตลาดแรงงาน นอกจากนี้ควรนำหลักสูตรด้านภาษาจีนไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้ครอบคลุมตามคำอธิบายรายวิชา ตลอดจนสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้สอนภาษาจีน เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

1.5 การกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมด้านการสอนภาษาและวัฒนธรรมจีน พบว่า ควรมีการกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมด้านการสอนภาษาและวัฒนธรรมจีนที่เป็นรูปธรรม ให้มีการสอนภาษาจีนแบบเข้มข้น เน้นการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร ทุกสถาบันอาชีวศึกษาควรมีครูที่เป็นเจ้าของภาษา เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ฝึกการใช้ภาษา กับเจ้าของภาษาโดยตรง นอกจากนี้ควรจัดการเรียนการสอนภาษาจีนที่ใช้ในบริบทที่ผู้เรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพในอนาคต มีทุนการศึกษาเพื่อไปแลกเปลี่ยนที่ประเทศจีน ตลอดจนการทำความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาในประเทศไทยและจีน

1.6 ความเหมือนและความแตกต่างของการจัดการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมจีน พบว่า ความแตกต่างในการจัดการเรียนการสอนระหว่างอาชีวศึกษาและการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น อาชีวศึกษาจะเน้นการนำไปใช้ในสายอาชีพและการประกอบอาชีพ ดังนั้นควรพัฒนาด้านการฟังและพูดเป็นหลัก ส่วน การศึกษาขั้นพื้นฐาน เน้นการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ควรพัฒนาทักษะการสื่อสาร ฟัง พูด อ่าน เขียน และการสอนทฤษฎีภาษา นอกจากนี้ การศึกษาขั้นพื้นฐานยังมีการสนับสนุนงบประมาณและกิจกรรมพัฒนาทักษะจำนวนมาก เช่น เวทีการแข่งขันทักษะภาษาจีน มีบุคลากรที่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน แต่ระดับอาชีวศึกษา เวทีในการแข่งขันทักษะทางวิชาการ หรือวิชาชีพยังมีไม่มากนัก ความเหมือนในการจัดการเรียนการสอน คือการพัฒนาทักษะด้านการสอนเพื่อการสื่อสาร และมีกระบวนการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ

1.7 จุดเด่น และความเป็นเอกลักษณ์ที่ควรมีในการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมจีน พบว่า ความเป็นเอกลักษณ์ในด้านวิชาการ การจัดกิจกรรม หรือการเรียนการสอนที่เป็นรูปธรรม สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้จริง มีคุณสมบัติที่เหมาะสมกับตลาดแรงงาน เช่น ทักษะทางวิชาชีพ ทักษะด้านการสื่อสาร เน้นการฝึกปฏิบัติ และการใช้คำศัพท์เฉพาะด้านในแต่ละสาขาอาชีพ

1.8 หน่วยงาน หรือองค์กรที่เป็นปัจจัยสำคัญต่อการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมจีน ประกอบด้วย ครู การสนับสนุนจากผู้บริหาร สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้เรียน สภาพแวดล้อม นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และผู้ปกครอง

1.9 กิจกรรมเสริมทักษะทางภาษาและวัฒนธรรมจีน ที่ส่งผลให้มีความเป็นเลิศและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้ พบว่า ควรมีการแลกเปลี่ยนการไปฝึกงานในต่างประเทศ หรือสถานประกอบการที่ต้องใช้ภาษาจีน นอกจากนี้ ควรมีการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้ทดลองใช้ภาษาจีนในการทำงานจริง เช่น สถานการณ์จำลองในห้องเรียน หรือการใช้ภาษาจีนระหว่างฝึกงานในสถานประกอบการ ตลอดจนกิจกรรมเสริมทักษะวิชาการและการแข่งขันทางทักษะภาษาและวัฒนธรรมจีน

1.10 ความสามารถที่จำเป็นในด้านต่าง ๆ ของครูผู้สอนภาษาจีน ประกอบด้วย ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน ต้องอยู่ในระดับ HSK5 นอกจากนี้ ควรมีทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมในชั้นเรียน และทักษะการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี

2. การพัฒนานโยบายด้านการส่งเสริมภาษาจีนและวัฒนธรรมสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อรองรับการลงทุนเงินในประเทศไทย ประกอบด้วย 3 มิติ ดังนี้

มิติที่ 1 ด้านนโยบายเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมจีน ประกอบด้วย 1) สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการสอนภาษาจีนกับหน่วยงาน องค์กรทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ยกระดับคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา 2) พัฒนาหลักสูตรภาษาเพื่อวิชาชีพ และรูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนแบบเข้มข้น เน้นการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร 3) กำหนดให้สถาบันอาชีวศึกษาทุกแห่งพัฒนาหลักสูตร และจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นสาขาวิชาหลัก เพื่อเป็นทางเลือกให้แก่ผู้ที่สนใจศึกษาในสายอาชีพที่มุ่งเน้นด้านภาษาจีนโดยตรง 4) จัดสรรงบประมาณไปยังสถาบันอาชีวศึกษาทุกแห่งเพื่อการพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านทักษะทางวิชาการและวิชาชีพ โดยอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลาย ๆ ฝ่าย โดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรม 5) จัดสรรงบประมาณสำหรับส่งเสริมผู้เรียนด้านอาชีวศึกษา เพื่อเป็นทุนการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไปในและต่างประเทศ หรือทุนสำหรับการไปแลกเปลี่ยนระยะสั้น ณ ประเทศจีน 6) จัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถในด้านภาษาและวัฒนธรรมจีน ทั้งบุคลากรไทยหรือบุคลากรจีน เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาด้านภาษาและวัฒนธรรมกับเจ้าของภาษาโดยตรง 7) สร้างความร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรมที่มีขีดความสามารถสูงในการพัฒนาหลักสูตร พัฒนารูปแบบการเรียนรู้อันทั้งในสถานศึกษาและในสถานประกอบการ 8) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาจัดการเรียนการสอนหลักสูตร 2 ภาษา (ไทย-จีน) หลักสูตรทวิวุฒิ (ไทย-จีน) การฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานศึกษา หรือสถานประกอบการทั้งในประเทศไทยและประเทศจีน 9) สร้างหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้นสำหรับพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับครูผู้สอนภาษาจีน ได้แก่ ทักษะด้านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และทักษะการออกแบบการจัดการเรียนการสอน และ 10) ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษาอาชีวศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมค่ายภาษาจีนและวัฒนธรรมจีน การแข่งขันทักษะวิชาชีพ การเข้าค่ายสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรม การเข้าค่าย Start-Up ณ สถาบันการศึกษาในประเทศไทย

มิติที่ 2 ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมจีน ประกอบด้วย 1) ด้านงบประมาณที่ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพในด้านต่าง ๆ จากรัฐบาล ได้แก่ สนับสนุนด้านอาคารสถานที่ ด้านบุคลากร และด้าน

ผู้เรียน รวมถึงกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ในรูปแบบของเครือข่ายความร่วมมือ 2) ด้านบุคลากร ประกอบด้วย ครูผู้สอนภาษาจีนชาวไทยและชาวจีนที่เป็นเจ้าของภาษา ตลอดจนนักวิชาการ หรือผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาทักษะภาษาจีน 3) ด้านการเรียนการสอนภาษาจีนที่มีความเป็นรูปธรรมและยั่งยืน พร้อมทั้งพัฒนาเนื้อหาสาระให้มีความเฉพาะเจาะจงตามสายอาชีพ เพื่อมุ่งสู่อาชีพด้วยมาตรฐานฝีมือแรงงานของไทย และระดับสากล 4) ด้านทรัพยากรในการสนับสนุนการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อม เวทีการแข่งขัน ตลอดจนเครือข่ายภาคอุตสาหกรรม และหน่วยงานรัฐและเอกชนต่าง ๆ ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสายอาชีวศึกษาได้พัฒนาด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร และ 5) ด้านการสร้างความร่วมมือจากผู้เรียน ชุมชน ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการ และนักลงทุนประสานความร่วมมือในการส่งเสริมและสนับสนุน ตลอดจนสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง

มิติที่ 3 ด้านการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมจีน ประกอบด้วย 1) พัฒนาหลักสูตรภาษาจีนที่เป็นมาตรฐาน อาจเป็นหลักสูตรแบบสองภาษา หรือหลักสูตรทวิวุฒิ ที่อาศัยความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาด้านอาชีวศึกษาในประเทศจีน เพื่อให้สอดคล้องกับสาขา และความต้องการของตลาดแรงงาน โดยทุกสถาบันอาชีวศึกษาใช้เป็นแนวทางในการออกแบบการจัดการเรียนการสอน 2) พัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย เนื้อหาสาระการเรียนการสอนที่เน้นสถานการณ์จำลองจากสภาพและบริบทจริงในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมทางภาษา เน้นคำศัพท์ประโยคที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ ทั้งนี้การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนนั้น ควรคำนึงถึง generation ของผู้เรียนด้วย 3) ส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยน การทดลองปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการที่เน้นการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร ในสถานประกอบการจีน หรือสถานประกอบการไทย-จีน เพื่อการประยุกต์ใช้ความรู้จากห้องเรียนและเพิ่มพูนประสบการณ์จริง 4) ยกระดับคุณภาพของครูผู้สอนภาษาจีนให้มีประสิทธิภาพในด้านการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร ตลอดจนความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนสายอาชีพ อีกทั้งส่งเสริมการสร้างฝั่งตัวของครูผู้สอนในสถานประกอบการเพื่อเรียนรู้ และพัฒนาทักษะตนเองจากการปฏิบัติงานจริง 5) จัดหาครูอาสาสมัครชาวจีนที่มีพื้นฐานและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา หรือสถานประกอบการ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และศึกษาวัฒนธรรมจีนจากเจ้าของภาษาโดยตรง 6) ทำงานร่วมกันกับทุกภาคส่วนที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการให้ความร่วมมือเพื่อส่งเสริมพัฒนา หรือแก้ไขปัญหาด้านการเรียนการสอนภาษาจีนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น 7) สร้างทัศนคติที่ดีในด้านการเรียนภาษาให้เกิดแก่ผู้เรียน 8) ส่งเสริม สนับสนุน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถด้านภาษาและวัฒนธรรมจีนอย่างเต็มกำลังความสามารถ 9) สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานการศึกษาในประเทศจีน เพื่อส่งผู้เรียนที่มีศักยภาพไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และพัฒนาทักษะด้านภาษา วัฒนธรรมจีน และทักษะชีวิต 10) ส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาหนังสือ เอกสาร และตำราเรียน ร่วมกับหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาและวัฒนธรรมจีน ในบริบทของการปฏิบัติงานเชิงวิชาชีพ และ 11) ส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการสอนภาษา วัฒนธรรมจีน และวิชาชีพแก่บุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ตรงจุดและยั่งยืน

อภิปรายผล (Discussions)

1. แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมภาษาจีน และวัฒนธรรมสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษา ที่มาจากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่าในตลาดแรงงานยังมีความต้องการแรงงานสายอาชีพที่มีความรู้ภาษาจีน เนื่องจากประเทศไทยมีการเติบโตของภาคอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ ทำให้สถาบันการศึกษาต้องพัฒนาภาษาจีน ตลอดจนวัฒนธรรมจีน เพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ และการทำงานในบริบทที่มีชาวจีนเป็นส่วนเกี่ยวข้อง จึงจำเป็นต้องมีการจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทสังคม และบริบทโลก เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาในด้านภาษาและวัฒนธรรมจีน เพื่อให้สถาบันการศึกษาต่าง ๆ สามารถผลิตแรงงานที่มีทักษะในด้านการใช้ภาษา และวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง เพราะภาษาจีนช่วยเพิ่มโอกาสในการศึกษา การทำงาน หรือการต่อยอดธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ นอกจากนี้ ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำกิจกรรมร่วมกัน มุ่งเน้นการพัฒนาหลักสูตรภาษาจีนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง และความต้องการในตลาดแรงงาน เน้นการสื่อสารภาษาจีน เพื่อให้เหมาะสม

กับบริบทผู้เรียน พัฒนาหลักสูตรโดยอาศัยความร่วมมือกับสาธารณรัฐประชาชนจีน ในการแลกเปลี่ยนทักษะวิชาชีพให้สอดคล้องกับสาขาและความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งสอดคล้องกับ Wasinanon (2016) กล่าวว่า หลักสูตรภาษาจีนมีแนวโน้มเป็นหลักสูตรสายวิชาชีพมากขึ้น ตำราเรียนส่วนใหญ่ยังใช้หนังสือของประเทศจีน ผู้สอนมีจำนวนเพิ่มขึ้นทั้งด้านคุณวุฒิ และตำแหน่งวิชาการ ผู้เรียนส่วนใหญ่เริ่มเรียนใหม่และไม่ได้เชื่อมโยงองค์ความรู้ต่อจากระดับมัธยมศึกษา และการมีความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในประเทศจีนเพิ่มขึ้น เช่นเดียวกับ Office of the Secretary-General of the Education Council (2016) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนว่าควรพัฒนาให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย ควรพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่ตอบสนองสถานการณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนั้น ผู้สอนควรพัฒนาให้มีความเชี่ยวชาญทางด้านภาษาจีน มีเทคนิควิธีการสอนและส่งเสริมการเพิ่มพูนความรู้อย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ การกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมด้านการสอนภาษาและวัฒนธรรมจีน พบว่า นโยบายควรมีความเป็นรูปธรรม ให้มีการสอนภาษาจีนแบบเข้มข้น เน้นการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร มีครูที่เป็นเจ้าของภาษา เพื่อให้นักเรียน/นักศึกษาได้เรียนรู้และฝึกการใช้ภาษากับเจ้าของภาษาโดยตรง นอกจากนี้ ควรจัดการเรียนการสอนภาษาจีนที่ใช้ในบริบทที่ผู้เรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพในอนาคต มีทุนการศึกษาเพื่อไปแลกเปลี่ยนที่ประเทศจีน ตลอดจนการทำความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาในประเทศไทยและจีน นอกจากนี้ สถานศึกษาให้ความสำคัญกับการวางแผนมากที่สุด แต่ไม่มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงอย่างเป็นรูปธรรม จึงอาจจะทำให้ไม่สามารถพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Office of the Secretary-General of the Education Council, 2016)

2. การพัฒนานโยบายด้านการส่งเสริมภาษาจีนและวัฒนธรรมสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อรองรับการลงทุนจีนในประเทศไทย ผู้วิจัยใช้เทคนิคเดลฟายในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มโนทัศน์ด้านการส่งเสริมภาษาจีนและวัฒนธรรมสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 3 มิติ คือ มิติที่ 1 ด้านนโยบายเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมจีน มิติที่ 2 ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมจีน และมิติที่ 3 ด้านการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมจีน สอดคล้องกับ Zhang (2023) กล่าวว่า การเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมจีนในปัจจุบันถือได้ว่ามีความสัมพันธ์ที่ค่อนข้างซับซ้อน หากทั้งภาษาและวัฒนธรรมสามารถจัดการเรียนการสอนผสมผสานกันได้อย่างเป็นธรรมชาติ จะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาได้อย่างครอบคลุมทุกด้าน อีกทั้งเป็นการส่งเสริมการเรียนภาษาให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น นอกจากนี้ บทบาทสำคัญของครูผู้สอนภาษาต่างประเทศจำเป็นต้องมีความเชี่ยวชาญทั้งด้านคุณลักษณะภาษาและคุณลักษณะทางสังคมของภาษา ซึ่งจะทำให้วิธีการเรียนการสอนดังกล่าวเป็นที่ยอมรับและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่นเดียวกับ Chaengjai (2009) กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนภาษาจีนนั้น ส่วนหนึ่งคือการจัดการศึกษาด้านเนื้อหา รายวิชาภาษาจีนพื้นฐานในหลักสูตร และรูปแบบการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละระดับ ตลอดจนการส่งเสริมการพัฒนาความสามารถทางภาษาจีนของผู้เรียนในด้านอื่น ๆ เช่น การสร้างแรงจูงใจในการเรียน ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ นั้นล้วนส่งผลอย่างยิ่งต่อความสามารถด้านภาษาของผู้เรียนแต่ละระดับ

ข้อเสนอแนะ (Recommendations)

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ควรมีการนำมโนทัศน์ด้านการส่งเสริมภาษาจีนและวัฒนธรรมสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อรองรับการลงทุนจีนในประเทศไทย ไปศึกษาในรูปแบบของกิจกรรมหรือหลักสูตรเพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษาด้านภาษาและวัฒนธรรมจีนสำหรับผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัย ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาฯ ด้วยวิธีการอื่น ๆ ร่วมด้วย เช่น วิธีการสำรวจความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรมการเรียนของกลุ่มนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาที่เรียนในวิชาภาษาจีนร่วมด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายมิติมากขึ้น

References

- Balasubramanian, R., & Agarwal, D. (2012). Delphi Technique- A Review. *International Journal of Public Health Dentistry*, 3(2), 16-25.
- Jensantikun, N. (2017). The application of Delphi technique for research. *Journal of Political Science Review Kasetsart University*, 4(2), 49-64.
- Office of the Vocational Education Commission. (2014). *Guidelines for the implementation of dual vocational education management according to the announcement of the Ministry of Education*. Bangkok: Office of the Vocational Education Commission.
- Office of the Secretary of the Education Council. (2016). *Research report to develop the Chinese language teaching management system in Thailand, vocational level*. Bangkok: Prik Wan Graphic.
- Phunphatchawin, J. (2001). *EDFR Futures Research Technique, in Policy Analysis Techniques* (5th ed.). Bangkok: Chulalongkorn University Press.
- Waichayee, W. (2022). Chinese Language Teaching Management in the Current Situation: Learners' Perspectives on the Development of Language Teaching Institutions. *Journal of Graduate Studies, Valaya Alongkorn Rajabhat University under Royal Patronage*, 16(1), 153-166.
- Wasinanon, N. (2016). A study of the teaching and learning conditions of Chinese in higher education in Thailand. *Journal of Chinese Studies, Kasetsart University*, 9(2), 263-287.
- Wittayaphirom, K. (2012). *Needs Analysis in the Context of Business Chinese Language Teaching* (Master thesis). Nakhon Pathom: Mahidol University.
- Yuanyuan, W. (2009). *Academic cooperation between Thailand and China: A case study of Chinese language teaching in higher education in Chiang Mai and Chiang Rai provinces* (Master thesis). Chiang Mai: Chiang Mai University.
- Zhang, J. (2023). A Review of Language and Culture Teaching. *Journal of Educational Studies, Silpakorn University*, 21(2), 409-428.